

KARTA PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	WYŻSZA INŻYNIERSKA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA I ORGANIZACJI PRACY W RADOMIU						
Jednostka prowadząca	Wydział Budownictwa i Bezpieczeństwa Pracy						
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo i higiena pracy						
Nazwa przedmiotu	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy						
Kod przedmiotu	Bhp/Pbhp						
Moduł	Kształcenie w zakresie przedmiotów kierunkowych						
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)							
Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia						
Profil kształcenia	Praktyczny						
Forma studiów	Studia niestacjonarne						
Język wykładowy	Polski						
Typ przedmiotu	Obligatoryjny						
Wskazany semestr kształcenia	Trzeci						
Całkowita liczba punktów ECTS	4						
Formy zajęć	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Laboratorium	Projekt	Ćwiczenia terenowe		
Forma zaliczenia	Zal. na ocenę	Zal. na ocenę	-	-	-		
Liczba godzin	ST	45	30	15	-	-	-
	NST	30	15	15	-	-	-
Kierownik przedmiotu							
Prowadzący zajęcia							

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające	
Podstawowe wiadomości z zakresu uregulowań prawnych oraz podstaw zarządzania.	
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu	
Nabycie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad kształtowania przez służbę bhp środowiska pracy, umiejętności: identyfikacji i oceny różnych zagrożeń w miejscu pracy, organizacji stanowisk pracy, identyfikacji wymagań prawnych i zasad bezpiecznej obsługi maszyn i urządzeń.	

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent zna i rozumie:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
W1.	terminologię związaną z zagadnieniami bezpieczeństwa i higieny pracy,	K_W03 K_W04	P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG
W2.	zasady identyfikowania i oceny czynników zagrożeń występujących w środowisku pracy i procesach technolog.,	K_W04 K_W06	P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WG
W3.	zasady stosowania środków ochrony, wykorzystywanych w procesach organizacji pracy,	K_W04 K_W06	P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WG
W4.	podstawowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa obsługi maszyn i urządzeń, techniczne środki bezpieczeństwa stosowane podczas podstawowych procesów technologicznych z uwzględnieniem gospodarki o obiegu zamkniętym.	K_W04 K_W05 K_W06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WG P6S_WG
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent potrafi:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
U1.	zidentyfikować czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych z wykorzystaniem technik informacyjnych,	K_U08 K_U10 K_U14 K_U15	P6U_U P6U_U P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW P6S_UW P6S_UW
U2.	zidentyfikować wymagania prawne dotyczące różnych środowisk pracy,	K_U08 K_U10 K_U15	P6U_U P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW P6S_UW
U3.	dobierać środki ochronne: proceduralne i techniczne, środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.	K_U15 K_U17	P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW
Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent jest gotów:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
K1.	do aktywnego kształtowania poziomu bezpieczeństwa pracy, poprzez dobór środków ochronnych z uwzględnieniem zasad bezpiecznej organizacji pracy,	K_K03	P6U_K	P6S_KO
K2.	uwzględniać pozatechniczne zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa pracy oraz wpływ decyzji inżyniera bhp	K_K02	P6U_K	P6S_KO

	na stan środowiska,			
K3.	dostrzegać i rozumieć konieczność właściwej organizacji pracy, brać odpowiedzialność za wyniki wspólnych działań.	K_K04	P6U_K	P6S_KR

Treści kształcenia	
Wykłady	
1. Wymagania prawne dotyczące materialnego środowiska pracy.	
2. Podstawowe czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy, rodzaje, charakterystyka, identyfikacja i oddziaływanie.	
3. Typowe zagrożenia w procesach technologicznych, identyfikacja zagrożeń.	
4. Środki ochrony indywidualnej, sygnały i znaki bezpieczeństwa w organizacji stanowiska pracy.	
5. Bezpieczeństwo eksploatacji maszyn, urządzeń, sprzętu i narzędzi.	
6. Prace szczególnie niebezpieczne.	
Ćwiczenia audytoryjne	
1. Identyfikacja zagrożeń - metody identyfikacji - dobór metody identyfikacji.	
2. Dobór środków ochronnych: technicznych i proceduralnych. Dobór środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.	
3. Oddziaływanie substancji toksycznych na organizm człowieka. Dobór zabezpieczeń pracownika.	
4. Zastosowanie programów komputerowych w pracy inżyniera bhp.	

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
---

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_W3 K_W4 K_W5 K_W6	Ocena aktywności na zajęciach i pracy kontrolnej, sporządzanie list kontrolnych do analizy ergonomicznej warunków pracy, konsultacje indywidualne i grupowe ćwiczenia weryfikujące efekty przekazywanej i przyswojonej wiedzy z wykładów oraz przepisów i literatury przedmiotu.
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_U08 K_U10 K_U14 K_U15 K_U17	Ocena aktywności na ćwiczeniach audytoryjnych, wykonanie analiz ergonomicznych stanowisk pracy, organizacji pracy na wybranym stanowisku, ocena wydatku energetycznego, korzystanie z przepisów i norm, interpretowanie ich stosowania.
Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_K02 K_K03 K_K04	Ocena zaangażowania i współpracy z innymi studentami: podczas realizacji celów dydaktycznych, podczas pracy w grupie, wykonywania ćwiczeń. Konsultacje indywidualne.

Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się			
Efekt uczenia się	Na ocenę 3 student :	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:

W1.	Zna terminologię dotyczącą zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy	Zna terminologię dotyczącą zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy, zna źródła regulacji prawnych dot. określonych zagadnień	Zna terminologię dotyczącą zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy zna obszary jej zastosowania
W2.	Zna czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych	Zna czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych zna ich charakterystykę	Zna bardzo dobrze czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych zna ich charakterystykę
W3.	Zna środki ochrony w procesie pracy	Zna środki ochrony w procesie pracy i zna ich gradację w zastosowaniu	Zna środki ochrony w procesie pracy zna ich gradację w zastosowaniu oraz ich klasyfikację
W4.	Zna podstawowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa obsługi maszyn i urządzeń, zna techniczne środki bezpieczeństwa stosowane podczas podstawowych procesów technologicznych	Dobrze zna wymagania dotyczące bezpieczeństwa obsługi maszyn i urządzeń, zna techniczne środki bezpieczeństwa i zasady ich stosowania podczas podstawowych procesów technologicznych,	Bardzo dobrze zna wymagania dotyczące bezpieczeństwa obsługi maszyn i urządzeń, zna techniczne środki bezpieczeństwa i zasady ich stosowania podczas podstawowych procesów technologicznych oraz zna kryteria oceny spełnienie w/w wymagań
U1.	Potrafi zidentyfikować czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych z wykorzystaniem technik informacyjnych	Potrafi zidentyfikować czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych z wykorzystaniem technik informacyjnych oraz określić ich parametry	Potrafi zidentyfikować czynniki zagrożeń występujące w środowisku pracy i procesach technologicznych z wykorzystaniem technik informacyjnych, określić ich parametry i NDN, NDS.
U2.	Potrafi zidentyfikować wymagania prawne dotyczące środowisk pracy	Potrafi zidentyfikować wymagania prawne dotyczące środowisk pracy, określić parametry oceny	Potrafi zidentyfikować wymagania prawne dotyczące środowisk pracy, określić parametry oceny i wartości progowe
U3.	Potrafi dobrać środki ochronne: techniczne i proceduralne, środki ochrony indywidualnej i	Potrafi dobrać środki ochronne: techniczne i proceduralne, środki ochrony indywidualnej i	Potrafi dobrać środki ochronne: techniczne i proceduralne, środki ochrony indywidualnej i

	zbiorowej na podstawowych stanowiskach pracy.	zbiorowej uwzględniając gradację ich zastosowania na podstawowych stanowiskach pracy	zbiorowej uwzględniając gradację ich zastosowania na stanowiskach pracy.
--	---	--	--

Zestawienie zbiorcze form osiągnięcia efektów uczenia się							
Efekt uczenia się	Wykład W	Ćwiczenia ĆW	Seminarium S	Projekt P	Ćwiczenia terenowe ĆT	Laboratorium L	Praca dyplomowa PD
W1.	X						
W2.	X						
W4.	X						
W3.	X						
U1.		X					
U2.		X					
U3.		X					
K1.	X						
K2		X					
K3.	X						

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe
Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, praca w grupach, konsultacje indywidualne, analiza porównawcza metod badawczych, ćwiczenia praktyczne realizowane w grupach i indywidualnie, z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta studiów (h)	
	stacjonarnych	niestacjonarnych
Formy nakładu pracy studenta		
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)	30	15
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium)	15	15
3) Udział w konsultacjach	2	2
4) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2+3)	47	32
5) Praca własna studenta	53	68
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):	100	100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):	4	4

łączy nakład pracy studenta

Liczba godzin dydaktycznych na studiach	Praca własna studenta
--	------------------------------

stacjonarnych	niestacjonarnych	
20	25	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń seminaryjnych i ich zaliczenia, przyswajanie notatek z wykładów
23	25	Samodzielne przygotowanie się i udział w kolokwium -zaliczeniu: przedmiotu
10	18	Samodzielne studiowanie literatury
Literatura obowiązkowa		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koradecka D.: Bezpieczeństwo Pracy i Ergonomia, Wydawnictwo CIOP, Warszawa 1999 2. Rączkowski B.: BHP w praktyce, Wydawnictwo Oddk, Wyd. XVIII Gdańsk 2020. 3. Koradecka D. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY - CIOP-PIB; Warszawa 2008. 4. Stefaniak Elżbieta i inni.: Poradnik Inspektora BHP, Techniki i Metody Pracy, Wydawnictwo Centrum Edukacyjno - Konsultingowe w Świeciu, Świecie 1999 5. Romanowska - Słomka I., Słomka A.: Zarządzanie ryzykiem zawodowym, Wyd. Tarbonus, Tarnobrzeg 2002 6. Caunt J.: Bądź zorganizowany, Wydawnictwo HELION Gliwice. 2005 7. Goldman K., Kawalec W., Orankiewicz G., Rymkiewicz W., BHP Poradnik dla pracodawcy i innych osób kierujących pracownikami. Wyd. SANBONUS, wydanie XXXVII, Sandomierz 2019. 8. A. Markowski i In.: Bezpieczeństwo procesów przemysłowych, Wyd. P. Ł., Łódź 1993 - 95 9. Techniczne bezpieczeństwo pracy. Zbiór przepisów. Proergo 2005 10. A. Hansen: Bezpieczeństwo i higiena pracy, Wyd. WSiP 1993 11. J. Lewandowski: Ergonomia, Wydawnictwo Marcus S. C. 1995 		
Literatura uzupełniająca		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Siek J., Witczak J., Czech S.: Ocena ryzyka zawodowego wybrane zagadnienia, Sannort, Sandomierz 2013. 2. Witczak J.: Ocena ryzyka zawodowego, INFOR Serwis BHP, Warszawa 2009- 2010. 3. Witczak J. Metody analizy stanu BHP,[w:] Grabowska-Wawrzeniecka K. (red.), Meritum - Bezpieczeństwo i higiena pracy, ABC a Wolters Kluwer Business, Warszawa 2010. 4. Górską E., Tytak E. „Ergonomia w projektowaniu stanowisk pracy” OWPW Warszawa 1996. 5. Arwid Hansen Ergonomia na co dzień - Warszawa : I W Z Z, 1987. 6. Rosner J. Ergonomia - Warszawa : Państw. Wydaw. Ekonomiczne, 1985. 		